

**Raport z badań ankietowych
przeprowadzonych wśród
mieszkańców Miejskiego Obszaru
Funkcjonalnego Olsztyna na potrzeby
aktualizacji Strategii MOF Olsztyna**

1. Wprowadzenie

Realizacja badania ankietowego przeprowadzonego wśród mieszkańców MOF Olsztyna stanowi integralną część prac nad aktualizacją **Strategii Miejskiego Obszaru Funkcjonalnego Olsztyna**. W Strategii wskazano szereg działań koniecznych, by Olsztyn wraz z całym obszarem funkcjonalnym stał się nie tylko nowoczesnym miastem wojewódzkim o rozwiniętych funkcjach metropolitalnych, ale żeby konkurował też z innymi miastami w Polsce i za granicą o miejsca pracy czy turystów oraz przyciągał nowych mieszkańców. Koncentracja tylko na wybranych zagadnieniach, dla których dostępne będą środki instrumentu ZIT, sprawiłaby, że Strategia nie spełniałaby w pełni swojej funkcji. Dlatego też postanowiono przygotować dokument obejmujący kompleksowo zagadnienia i problemy mające wpływ na rozwój Olsztyna i jego obszaru aglomeracyjnego.

2. Metodyka badania

Badanie zostało zrealizowane w okresie od 7 maja do 3 czerwca 2019 r. Podczas badania wykorzystano techniki standaryzowane ankietowe, co umożliwiło porównanie oraz interpretację uzyskanych wyników. Podczas badania wykorzystano opracowane narzędzia badawcze, którymi były rozprowadzane wśród mieszkańców gminy papierowe kwestionariusze ankiet (poprzez Urzędy Gmin) oraz kwestionariusz ankiety online.

Celem badania było poznanie opinii mieszkańców Olsztyna i jego obszaru funkcjonalnego na temat różnych zagadnień dotyczących stanu społeczno-gospodarczego ich gminy. Szczególne znaczenie w badaniu miały wypowiedzi mieszkańców dotyczące największych problemów występujących w gminie w sferze gospodarczej, środowiskowej i społecznej.

W okresie badania zebrano 2008 wypełnionych kwestionariuszy ankiety, które poddano analizie statystycznej. Niniejsze opracowanie zawiera raport z przeprowadzonych badań społecznych.

3. Charakterystyka respondentów

Wśród grupy respondentów, biorącej udział w ankiecie, dominowały kobiety.

Tabela: Respondenci wg płci

PŁEĆ	LICZBA OSÓB	ODSETEK OGÓLNEJ LICZBY OSÓB
mężczyzna	887	44%
kobieta	1121	56%

Struktura ankietowanych ze względu na wiek pokazuje, że najliczniej reprezentowaną grupą były osoby w wieku 26-45 lat (60,1%), podczas gdy najmniej ankiet wypełniły osoby starsze (7,42%).

Tabela: Respondenci wg wieku

WIEK	LICZBA OSÓB	ODSETEK OGÓLNEJ LICZBY OSÓB
Poniżej 25 lat	248	12,4%
26-45 lat	1206	60,1%
46-60 lat	405	20,2%
61 lat i więcej	149	7,42%

Wśród respondentów dominowała grupa z wykształceniem wyższym (66,4%).

Tabela: Respondenci wg wykształcenia

WYKSZTAŁCENIE	LICZBA OSÓB	ODSETEK OGÓLNEJ LICZBY OSÓB
podstawowe	78	3,9%
zawodowe	90	4,5%
średnie	506	25,2%
wyższe	1334	66,4%

Grupą, która najchętniej wypełniała ankietę były osoby pracujące (68,9%). Najmniej chętnie ankietę wypełnili rolnicy (0,8%)

Tabela: Respondenci wg zatrudnienia

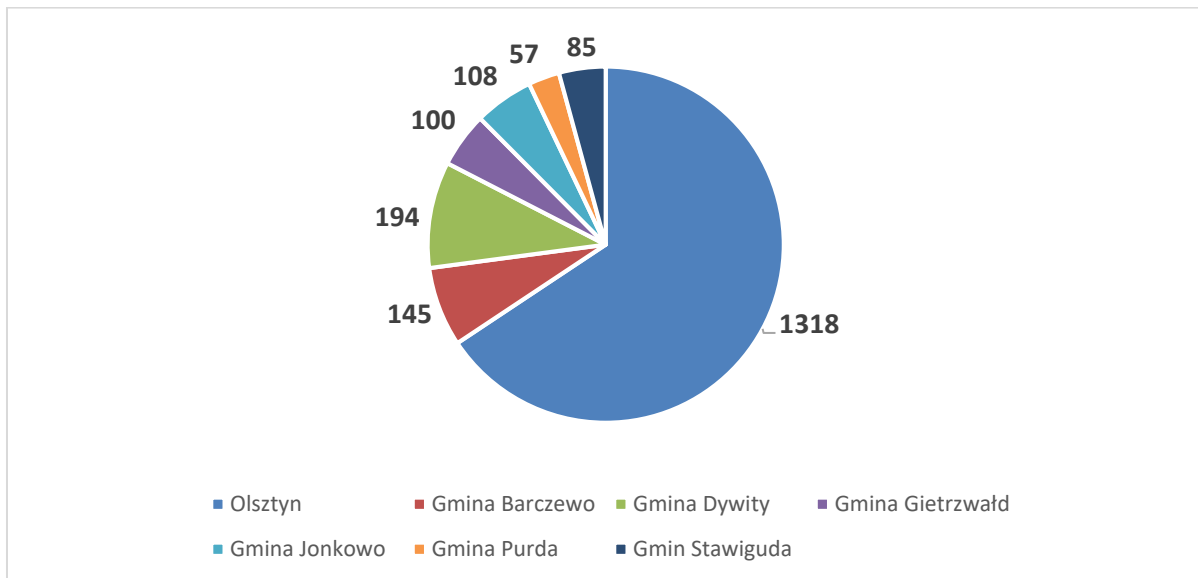
Zatrudnienie	LICZBA OSÓB	ODSETEK OGÓLNEJ LICZBY OSÓB
Uczeń/student	170	8,5%
Rolnik	16	0,8%
Osoba pracująca	1385	69,9%
Przedsiębiorca	207	10,31%
Osoba bezrobotna	103	5,13%
Emeryt/rencista	127	6,32%

4. Uzyskane wyniki badań

Ankieta składała się z 11 pytań o różnym charakterze (pytania zamknięte, otwarte, półotwarte, tabelaryczne).

W pytaniu pierwszym zapytano respondentów, którą gminę zamieszkują/na terenie której gminy prowadzą działalność gospodarczą. Szczegółowy rozkład odpowiedzi na to pytanie przedstawia poniższy wykres.

#1. Proszę zaznaczyć, którą gminę Pan/Pani zamieszkuje/prowadzi działalność:

Jak widać najaktywniejszymi respondentami byli mieszkańcy Olsztyna (65,64%). Najmniej aktywni byli mieszkańcy Gminy Purda (2,84%).

Pytanie nr 2 Jak ocenia Pani/Pan – Gospodarka

Pytanie miało na celu ocenić stan gospodarki na terenie gminy. Na potrzeby pytania stworzona została siatka 14 pytań pomocniczych jednokrotnego wyboru. Możliwe odpowiedzi: 5- bardzo dobrze, 4 – dobrze, 3 – dostatecznie, 2 – słabo, 1 – źle i „trudno powiedzieć”

Wyniki kształtowały się następująco:

#2. Jak ocenia Pani/Pan - Gospodarkę:

Struktura odpowiedzi rozkłada się w miarę równomiernie. W zakresie GOSPODARKI respondenci najlepiej ocenili: *dostęp i stan podstawowych mediów w gminie (wodociąg, kanalizacja)* – 1463 pozytywne oceny; *dostęp do nowoczesnych technologii (komputer, internet)* – 892 pozytywne

oceny, *stan budynków użyteczności publicznej (szkoły, urząd gminy, ośrodek zdrowia* – 714 pozytywnych ocen.

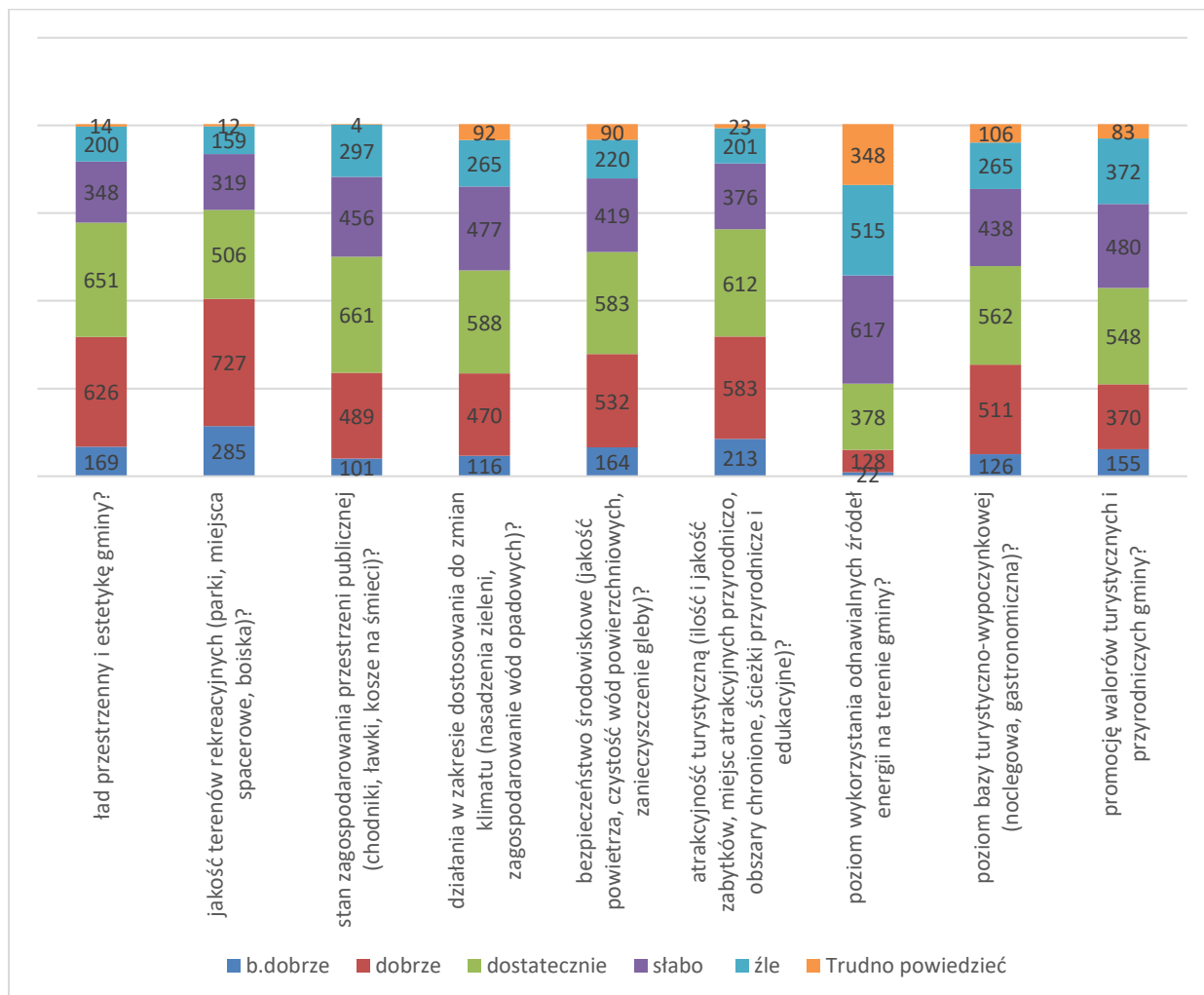
Najniżej ocenione zostały: *dostępność parkingów P&R w gminie* – 1314 negatywnych ocen; *stan dróg* – 1279 negatywnych ocen, *rozwiązania komunikacyjne na terenie gminy (komunikacja publiczna)* – 849 negatywnych ocen, *bezpieczeństwo na drogach publicznych* – 843 negatywne oceny i *drogi rowerowe i infrastruktura towarzysząca* – 828 negatywnych odpowiedzi.

Z ankiet wynika zatem, że jako najbardziej problematyczny obszar respondenci wskazali szeroko pojęty transport.

Pytanie nr 3 Jak ocenia Pani/Pan – Środowiska

Pytanie miało na celu ocenę stanu środowiska na terenie gminy. Na potrzeby pytania stworzona została siatka 9 pytań pomocniczych jednokrotnego wyboru. Możliwe odpowiedzi: 5- bardzo dobrze, 4 – dobrze, 3 – dostatecznie, 2 – słabo, 1 – źle i „trudno powiedzieć”

#3. Jak ocenia Pani/Pan - Środowisko:

Podobnie jak w przypadku pytania o gospodarkę struktura odpowiedzi rozkłada się w miarę równomiernie. W zakresie ŚRODOWISKA respondenci najlepiej ocenili: *jakość terenów rekreacyjnych (parki, miejsca spacerowe, boiska)* – 1012 pozytywnych ocen; *atrakcyjność turystyczną (ilość i jakość zabytków, miejsc atrakcyjnych przyrodniczo, obszary chronione, ścieżki przyrodnicze i edukacyjne)* – 796 pozytywnych ocen, *ład przestrzenny i estetykę gminy* – 795 pozytywnych ocen.

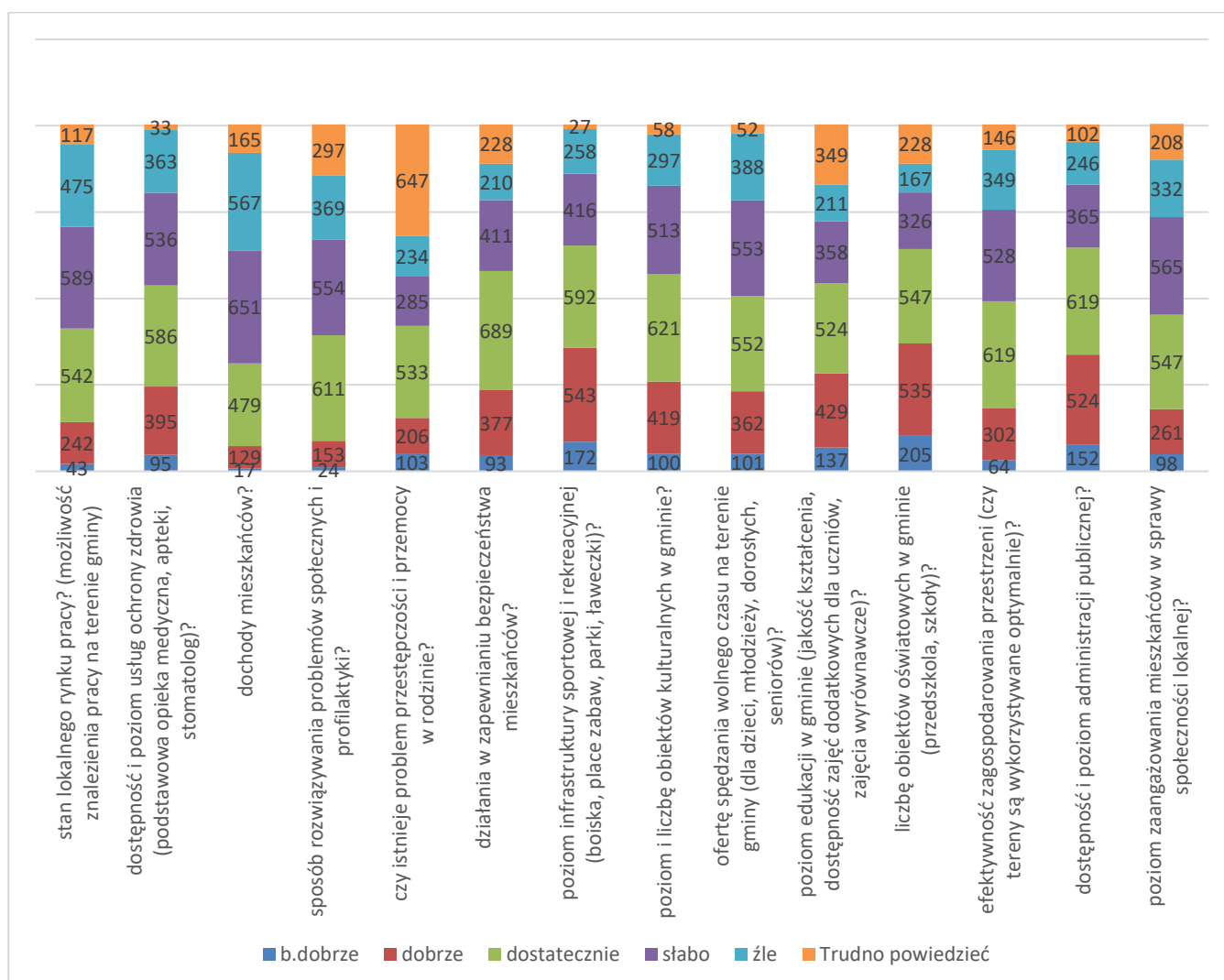
Najniżej ocenione zostały: *poziom wykorzystania odnawialnych źródeł energii na terenie gminy* – 1132 negatywne oceny; *promocja walorów turystycznych i przyrodniczych gminy* – 852 negatywne

oceny, stan zagospodarowania przestrzeni publicznej (chodniki, ławki, kosze na śmieci) – 753 negatywne oceny, działania w zakresie dostosowania do zmian klimatu – 742 negatywne oceny.

Pytanie nr 4 Jak ocenia Pani/Pan – Społeczeństwo

Pytanie miało na celu ocenić sytuację społeczną na terenie gminy. Na potrzeby pytania stworzona została siatka 14 pytań pomocniczych jednokrotnego wyboru. Możliwe odpowiedzi: 5- bardzo dobrze, 4 – dobrze, 3 – dostatecznie, 2 – słabo, 1 – źle i „trudno powiedzieć”

#4. Jak ocenia Pani/Pan - Społeczeństwo:

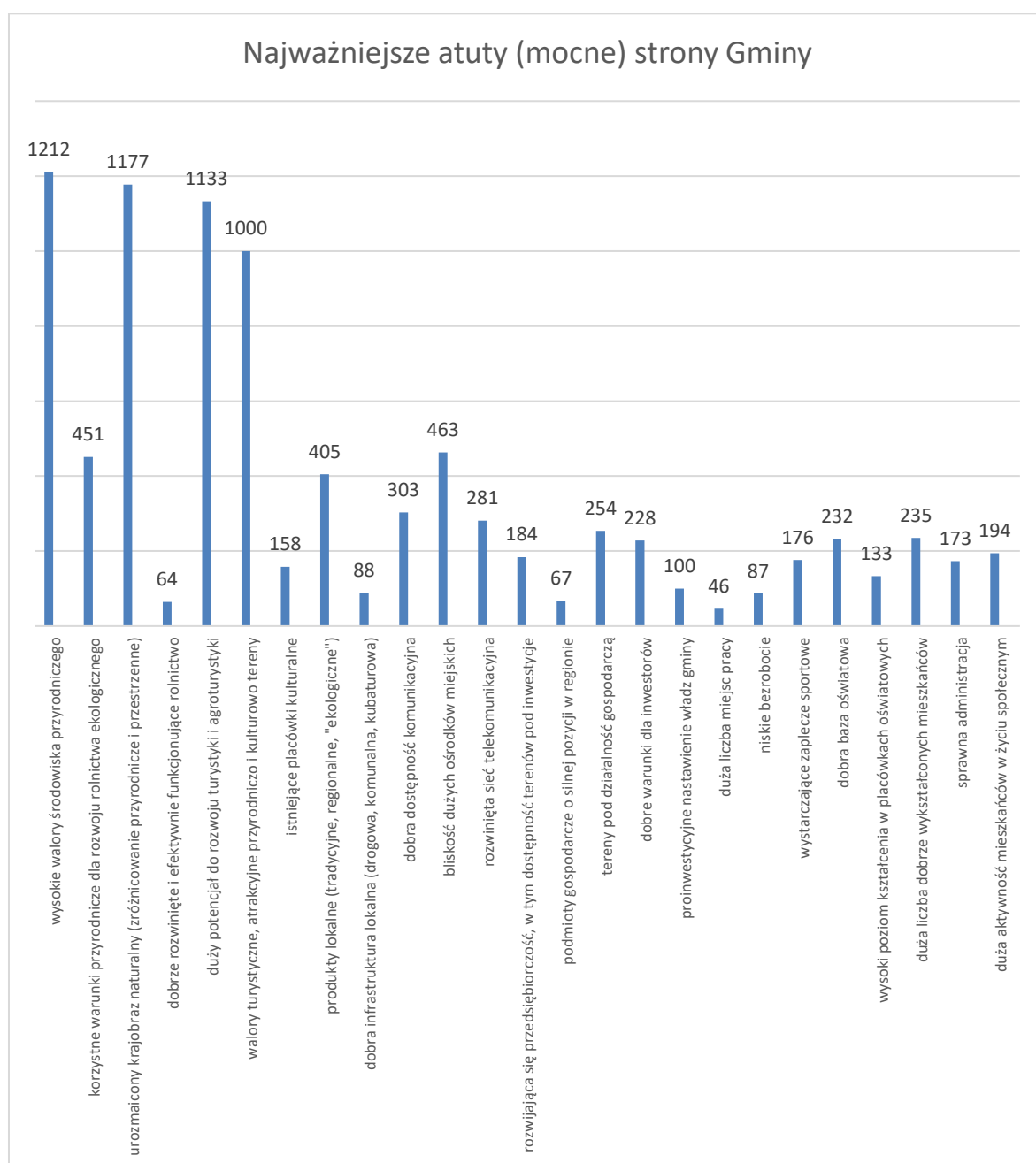
Struktura odpowiedzi rozkłada się w miarę równomiernie. W zakresie SPOŁECZEŃSTWA respondenci najlepiej ocenili: *liczbę obiektów oświatowych w gminie (przedszkola, szkoły)* – 740 pozytywnych ocen; *poziom infrastruktury sportowej i rekreacyjnej (boiska, place zabaw, parki, ławeczki)* – 715 pozytywnych ocen oraz *dostępność i poziom administracji publicznej* – 676 pozytywnych ocen.

Najniżej ocenione zostały: *dochody mieszkańców* – 1218 negatywnych ocen; *stan lokalnego rynku pracy (możliwość znalezienia pracy na terenie gminy)* – 1064 negatywne oceny oraz *oferta spędzania wolnego czasu na terenie gminy (dla dzieci, młodzieży, dorosłych i seniorów)* – 941 negatywnych ocen oraz *sposób rozwiązywania problemów społecznych i profilaktykę* – 923 negatywne oceny.

Pytanie 5 Najważniejsze atuty (mocne strony) Gminy?

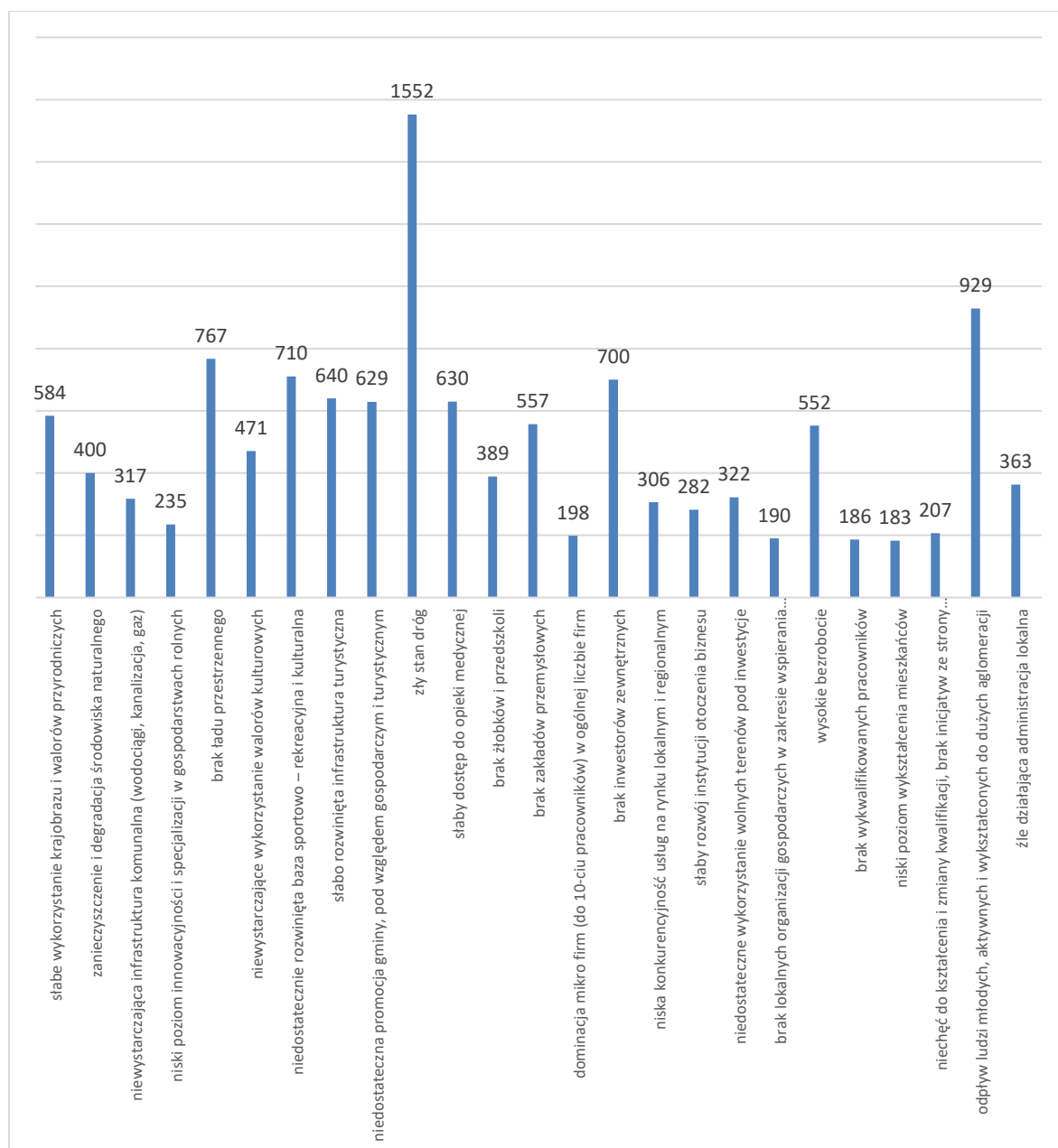
Pytanie miało na celu wskazać najważniejsze atuty gminy. Respondenci mieli możliwość zaznaczenia maksymalnie 7 odpowiedzi.

Wyniki w tym zakresie wskazują, iż największe atuty mają związek ze środowiskiem przyrodniczym: *wysokie walory środowiska przyrodniczego* wskazało 1212 osób, *urozmaicony krajobraz naturalny (zróżnicowanie przyrodnicze i przestrzenne)* – 1177 osób, *duży potencjał do rozwoju turystyki i agroturystyki* – 1133 osoby a *walory turystyczne, atrakcyjne przyrodniczo i kulturowo tereny* – 1000 osób. Natomiast niewielu respondentów za mocną stronę swojej gminy uważa *dużą liczbę miejsc pracy* – 46 osób, *dobrze rozwinięte i efektywnie funkcjonujące rolnictwo* – 64 osoby oraz *podmioty gospodarcze o silnej pozycji w regionie* – 67 osób.

Pytanie 6 Najważniejsze słabe strony Gminy?

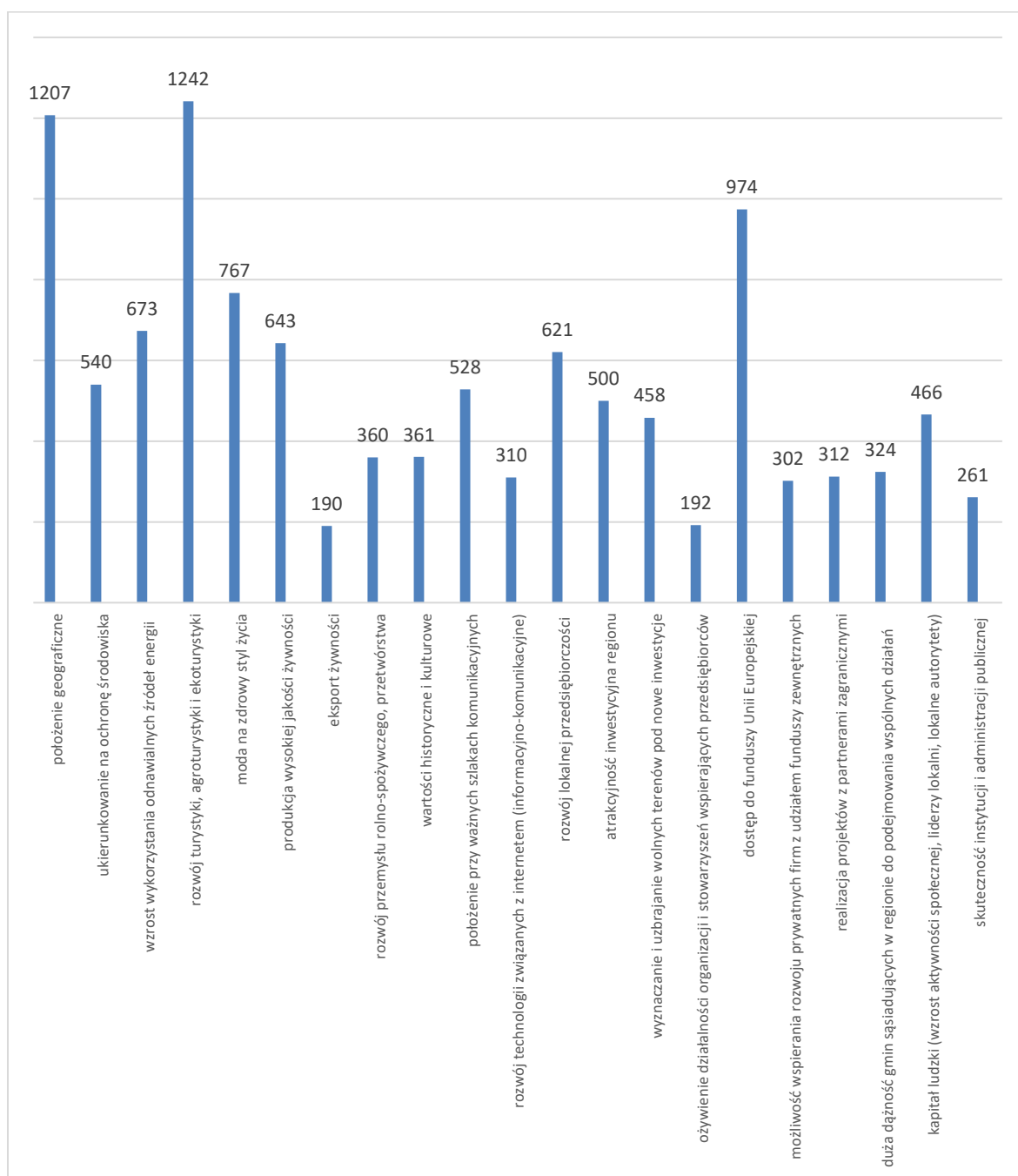
Pytanie miało na celu wskazać najważniejsze słabe strony gminy. Respondenci mieli możliwość zaznaczenia maksymalnie 7 odpowiedzi.

Jako słabą stronę respondenci najczęściej wskazywali *zły stan dróg* – 1552 osoby. Następnie *odpływ ludzi młodych, aktywnych i wykształconych do dużych aglomeracji* – 929 osób oraz *brak ładu przestrzennego* – 767 osób. Słabymi stronami, które były najrzadziej wskazywane są: *niski poziom wykształcenia mieszkańców* – 183 osoby, *brak wykwalifikowanych pracowników* – 186 osób oraz *brak lokalnych organizacji gospodarczych wspierających przedsiębiorczość* – 190 osób.

Pytanie 7 Najważniejsze szanse rozwojowe Gminy?

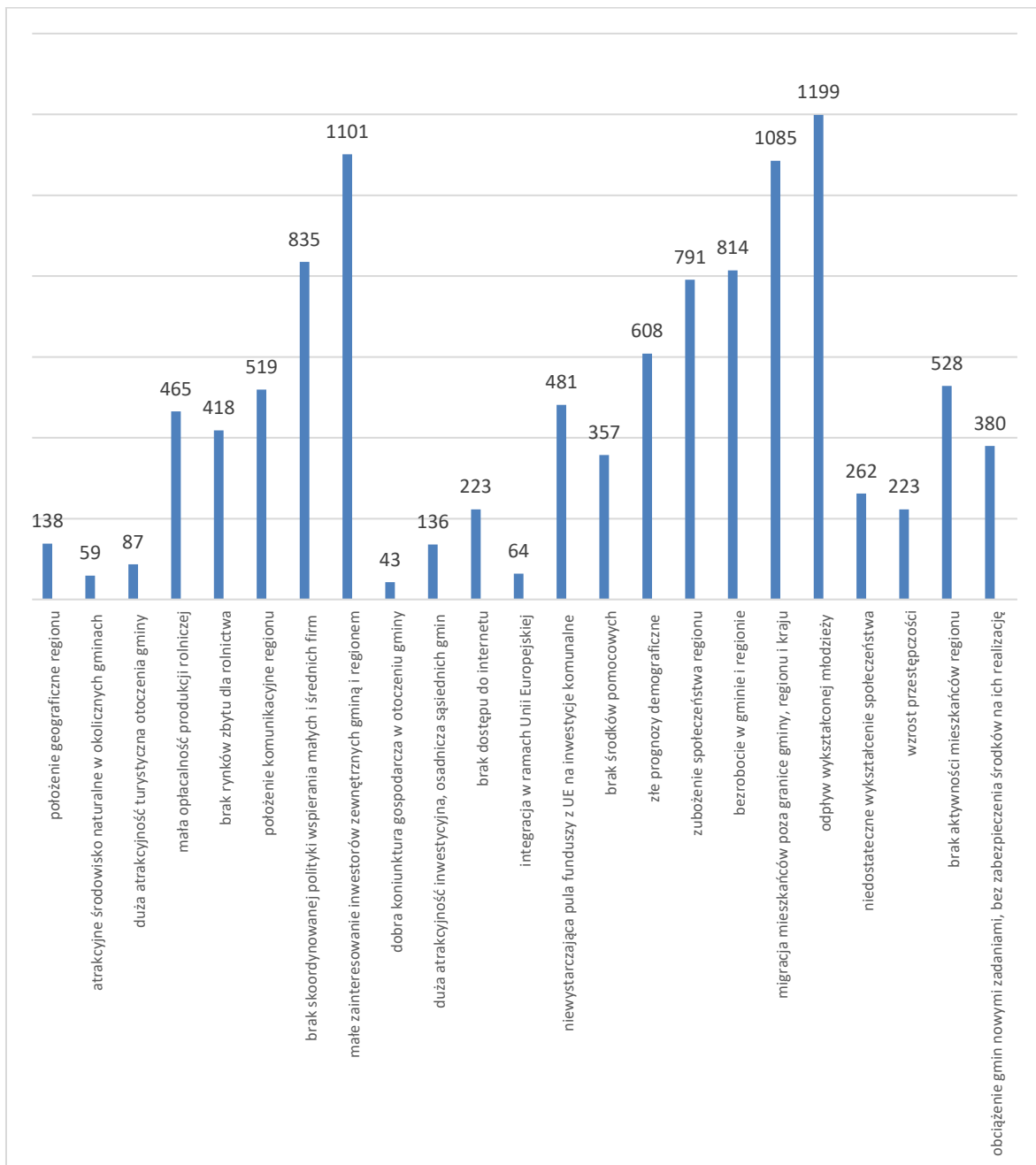
Pytanie miało na celu wskazać najważniejsze szanse rozwojowe gminy. Respondenci mieli możliwość zaznaczenia maksymalnie 10 odpowiedzi.

Jako największe szanse rozwojowe respondenci wskazali: *rozwój turystyki, agroturystyki i ekoturystyki* – 1242 osoby, *położenie geograficzne* – 1207 osób oraz *dostęp do funduszy UE* – 974 osoby. Najmniejszą przychylnością respondentów cieszyły się: *eksport żywności* – za szansę uznało go 190 osób, *ożywienie działalności organizacji i stowarzyszeń wspierających przedsiębiorców* – 192 osoby oraz *skuteczność instytucji i administracji publicznej* – 261 osób.

Pytanie 8 Najważniejsze zagrożenia Gminy?

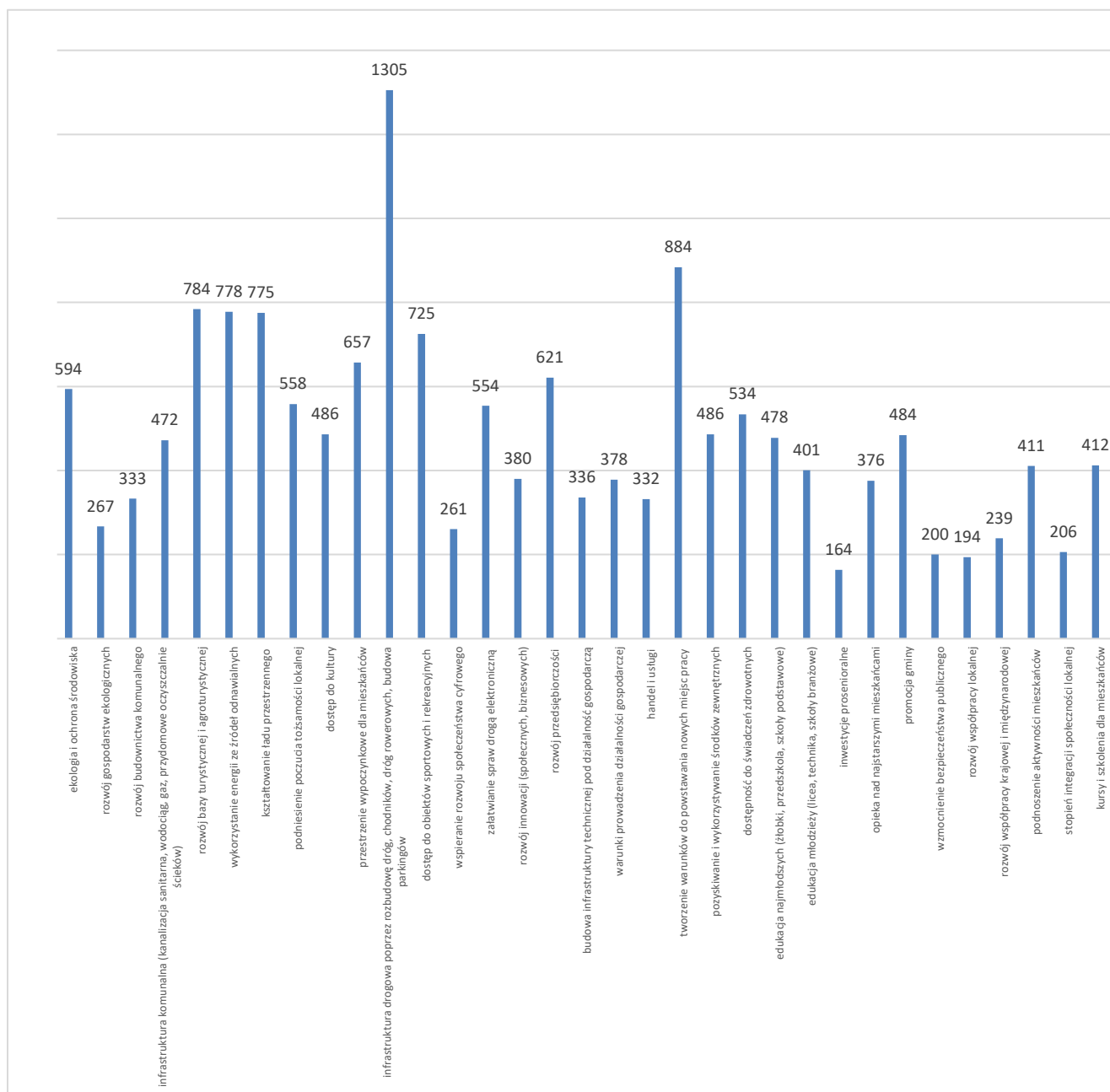
Pytanie miało na celu wskazać najważniejsze zagrożenia dla gminy. Respondenci mieli możliwość zaznaczenia maksymalnie 10 odpowiedzi.

Największe zagrożenia dla gminy wg. respondentów to: *odpływ wykształconej młodzieży* – 1199 osób, *małe zainteresowanie inwestorów zewnętrznymi gminą i regionem* – 1101 osób oraz *migracja mieszkańców poza granice gminy, regionu i kraju* – 1085 osób. Jako najmniejsze zagrożenia respondenci wskazali: *dobra koniunktura gospodarcza w otoczeniu gminy* – 43 osoby, *atrakcyjne środowisko naturalne w okolicznych gminach* – 159 osób oraz *integracja w ramach Unii Europejskiej* – 64 osoby.

Pytanie 9 dotyczyło oceny możliwości rozwojowych gminy w oczach mieszkańców. „Jakie kierunki rozwoju należy wybrać w pierwszej kolejności, by mieszkańcom gminy żyło się lepiej?”. Respondenci mieli możliwość zaznaczenia maksymalnie 10 odpowiedzi.

Wyniki przedstawiają się w sposób następujący:

Zgodnie z opinią respondentów kierunki, które należy wspierać by mieszkańcom żyło się lepiej to:

- infrastruktura drogowa poprzez rozbudowę dróg, chodników, dróg rowerowych, budowa parkingów – kierunek wskazało 1305 osób;
- tworzenie warunków do powstania nowych miejsc pracy – 884 osób;
- rozwój bazy turystycznej i agroturystycznej – 784 osób;

- wykorzystanie energii ze źródeł odnawialnych – 778 osób;
- kształtowanie ładu przestrzennego – 775 osób;
- dostęp do obiektów sportowych i rekreacyjnych – 725 osób.

Obszary, które zdaniem respondentów mają najmniejszy wpływ na jakość życia to:

- inwestycje prosenioralne – kierunek wskazały 164 osób;
- rozwój współpracy lokalnej – 194 osoby;
- wzmocnienie bezpieczeństwa publicznego – 200 osób;
- stopień integracji społeczności lokalnej – 206 osób;
- rozwój współpracy krajowej i międzynarodowej – 239 osób;
- wspieranie rozwoju społeczeństwa cyfrowego – 261 osób;
- rozwój gospodarstw ekologicznych – 267 osób.

5. Podsumowanie

Przeprowadzone badania aktualnej kondycji MOF Olsztyna wykazały, że mieszkańcy są zainteresowani tym, co się dzieje w ich gminie, jednocześnie oceniając swój poziom zadowolenia z życia w gminie jako średni. Wynika to z uśrednianego trendu doboru odpowiedzi. Mało jest odpowiedzi skrajnych.

Atuty w większości mają powiązanie z atrakcyjnością środowiska przyrodniczego. Mają one przełożenie na szanse rozwojowe gminy, które zdaniem respondentów powinny być powiązane ze środowiskiem przyrodniczym.

Słabe strony dotyczą zarówno kwestii infrastrukturalnych (zły stan dróg, brak ładu przestrzennego czy słabo rozwiniętej infrastruktury turystycznej) jak również tematów społecznych, takich jak migracja czy opieka medyczna. Kwestie te wpływają też na istotne zagrożenia rozwojowe.

Należy przy tym zauważyć, że respondentami ankiety były przede wszystkim osoby w wieku produkcyjnym, z wyższym wykształceniem, co wpłynęło z pewnością na strukturę odpowiedzi. Zwraca uwagę na przykład skupienie się na kwestiach związanych z infrastrukturą, pracą i wypoczynkiem przy mniejszym zainteresowaniem obszarami wpływającymi na kształtowanie społeczności lokalnej.

Sporządził:

Sebastian Rzodkiewicz